

بررسی تاثیر ساختار کمیته حسابرسی و کیفیت نهادی بر ثبات بانکها

سکینه شهابی^۱

۱-داتش‌آموخته مقطع کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آموزش عالی علامه محدث نوری Sa.shahabi1360@gmail.com
چکیده - پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر ساختار کمیته حسابرسی و کیفیت نهادی بر ثبات بانکها طرح‌ریزی و انجام شده است. جامعه آماری پژوهش کلیه بانک‌های فعال در بورس اوراق بهادار تهران بوده که به کمک حذف سیستماتیک نمونه‌گیری شدند. جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز از طریق بررسی صورت‌های مالی بانک‌های منتخب در سنوات ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۹ انجام پذیرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک نرم‌افزار Eviews و با استفاده از آزمون پانل دیتا انجام پذیرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد متغیرهای کمیته حسابرسی و همچنین کیفیت نهادی بر ثبات مالی بانکها تاثیر معنادار داشته‌اند.
کلیدواژه - ساختار کمیته حسابرسی، کیفیت نهادی، ثبات بانکها.

مقدمه

دارد لذا هرگونه بی‌ثباتی در این بخش سبب اختلال در سایر بخش‌های اقتصاد نیز می‌شود. عوامل موثر بر ثبات بانکی را باید از جنبه‌های مختلف مورد ارزیابی قرار داد. ثبات بانکی در ایران در سالهای اخیر با کاهش مواجه بوده (خوشنودی و همکاران، ۱۳۹۱) و خصوصی‌سازی بانک‌های دولتی فعلی و تاسیس بانک‌های خصوصی جدید سبب افزایش سهم بانک‌های خصوصی در نظام بانکی شده است (کریم‌زاده و گرجی زاده، ۱۳۹۴).

در دهه‌های اخیر ثبات مالی به‌عنوان یک هدف سیستم اقتصادی، بیش از پیش در سیاستگذاری‌ها مورد توجه قرار گرفته است. بانک‌های مرکزی و مؤسسات مالی بسیاری، از جمله صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی و بانک تسویه بین‌الملل، گزارش‌های فراوانی را در زمینه ثبات مالی منتشر کرده و بخش بزرگی از فعالیت‌های تحقیقاتی خود را به مطالعه در این زمینه اختصاص داده‌اند. در یک تعریف ساده، ثبات مالی به شرایطی اطلاق می‌شود که سیستم با شرایط بحرانی مواجه نشده باشد. عوامل متعددی بر ثبات مالی تأثیرگذارند که از مهم‌ترین آن می‌توان به متغیرهای اقتصاد کلان (تورم، تولید ناخالص داخلی، نرخ ارز) و شرایط ویژه بانکها (میزان سودآوری بانکها، نسبت وام به دارایی آن‌ها و نسبت هزینه به درآمد بانکها) اشاره کرد. ثبات مالی بر عملکرد مؤسسات مالی و بانکها تأثیر مثبتی دارد و کارایی فعالیت‌های آن‌ها را ارتقا می‌دهد (میرباقری و همکاران، ۱۳۹۵). با این وجود مطالعات صورت گرفته در ایران، عمدتاً به صورت مجزا به

سرمایه مناسب و مطمئن یکی از شرایط ضروری برای حفظ سلامت نظام بانکی است و هر یک از بانکها و مؤسسات اعتباری، برای تضمین ثبات و پایداری فعالیت‌های خود باید همواره نسبت مناسبی را میان سرمایه و ریسک موجود در دارایی‌های خود برقرار نمایند. کارکرد اصلی این نسبت، حمایت بانک در برابر کلیه ریسک‌های مالی و غیرمالی بانک، زیان‌های غیرمنتظره و نیز حمایت از سپرده‌گذاران و اعتباردهندگان است (هوگوننیر و مرلس^۱، ۲۰۱۷).

بنابر نظریه فاما و جنسن (۱۹۹۳) حاکمیت شرکتی داخلی بانک و هیئت مدیره نقش مهمی در نظارت بر رفتارهای ریسک‌پذیری بانک و حفظ ثبات بانک ایفا می‌کند. به دنبال بحران مالی ۲۰۰۸، اصلاحات قانونی بازل، هیئت مدیره بانکها را تحت فشار قرار داده است تا در نظارت بر مدیریت ریسک مشارکت داشته باشند و هیئت مدیره‌ها معمولاً این نقش را از طریق کمیته حسابرسی ایفا می‌کنند (سان و لیو، ۲۰۱۴). مودود و همکاران (۲۰۱۸) اعلام داشتند که اثربخشی کمیته حسابرسی می‌تواند از طریق افزایش عملکرد بانک و سطح سرمایه، ثبات بانک را تقویت کند (مودود و همکاران، ۲۰۱۸) از سویی دیگر صنعت بانکداری یکی از کلیدی‌ترین بخش‌ها در اقتصاد ایران است. از آنجایی که نظام بانکی با سایر بخش‌های اقتصادی ارتباط تنگاتنگی